

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา
ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

The Role of School Administrators for Promoting Educational Equity
in Opportunity Expansion School Under the Kanchanaburi

Primary Educational Service Area Office 3

รัตนาพร พาคุณ¹ และ นิพนธ์ วรรณเวช²

Ruttanaporn Parkoon¹ and Nipon Wonnawed²

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹pond1515@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และ 3) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาจำแนกตามขนาดสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 248 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ด้านสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และด้านการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน

2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การสร้างความร่วมมือกับชุมชน และการสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา; ความเสมอภาคทางการศึกษา; โรงเรียนขยายโอกาส

Abstract

This research aimed to 1) investigate the roles of school administrators in promoting educational equity; 2) compare the roles of school administrators in promoting educational equity as classified by work experience; and 3) compare the roles of school administrators in promoting educational equity as classified by school size. This research was quantitative research, the sample group consisted of 248 teachers from opportunity expansion schools under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, selected through stratified random sampling. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire containing 30 items. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, one-way analysis of variance, and Scheffé's method.

The findings revealed that:

1. The roles of school administrators in promoting educational equity, both overall and in each aspect, were at a high level. The aspects ranked from the highest to the lowest mean scores were: continuous development of learning content and learning processes, social participation in educational management, and lifelong education for the public.
2. The comparison of the roles of school administrators in promoting educational equity classified by work experience showed no statistically significant differences in both overall and individual aspects.
3. The comparison of the roles of school administrators in promoting educational equity classified by school size showed no statistically significant differences in both overall and individual aspects.

The findings indicate that school administrators play an important role in promoting educational equity through improving learning quality, strengthening community collaboration, and supporting lifelong learning, which contribute to equal and inclusive educational development.

Keywords: School Administrators; Educational Equity; Opportunity Expansion Schools

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งยังเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ประเทศที่มีระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประชาชนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ย่อมมีศักยภาพในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมได้อย่างยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564, หน้า 12) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษายังคงปรากฏอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท พื้นที่ชายแดน และพื้นที่ห่างไกล ซึ่งผู้เรียนจำนวนมากยังขาดโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยีทางการศึกษา และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลให้เกิดความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนในแต่ละพื้นที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

โรงเรียนขยายโอกาสจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ดังกล่าว โดยมีภารกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายในชุมชนของตนเอง ลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการศึกษาของผู้ปกครอง อย่างไรก็ตาม โรงเรียนขยายโอกาสจำนวนมากยังประสบปัญหาด้านทรัพยากร การขาดแคลนครูผู้สอน ความไม่พร้อมด้านสื่อและเทคโนโลยี รวมถึงข้อจำกัดด้านสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ซึ่งล้วนส่งผลต่อคุณภาพและความเสมอภาคในการจัดการศึกษา ในบริบทดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้เกิดความเสมอภาคและมีคุณภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีบทบาททั้งด้านการบริหารทรัพยากร การพัฒนาครูและบุคลากร การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภายนอก เพื่อร่วมกันสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาและพื้นที่ชายแดน ครอบคลุมอำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ภาษา และวัฒนธรรม อีกทั้งบางพื้นที่ยังอยู่ห่างไกลจากความเจริญและมีข้อจำกัดด้านการคมนาคม ส่งผลให้เกิดปัญหาในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา ผู้เรียนบางส่วนมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนหรือขาดโอกาสทางสังคม ทำให้โรงเรียนต้องเผชิญกับความท้าทายในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3, 2567)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษา ลดความเหลื่อม

สู่ทางการศึกษา และยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกลให้มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน
3. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน มีความแตกต่างกัน
2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความแตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

การส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นประเด็นสำคัญที่ได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่องในวงการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดความทั่วถึง เท่าเทียม และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่ม การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ด้านสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน การศึกษาตลอดชีวิตเป็นแนวคิดที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อ

การเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม องค์การยูเนสโก (UNESCO, 2023) อธิบายถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ และเป็นแนวทางในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยประชาชนทุกคนควรได้รับโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และกิจกรรมทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต โดยการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) ได้อธิบายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล รวมทั้งส่งเสริมการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพและพัฒนาทักษะชีวิตให้แก่ชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน

2. ด้านสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของสังคมในการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ทั้งด้านการวางแผน การสนับสนุนทรัพยากร และการติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งจะช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของชุมชนมากยิ่งขึ้น ชาญวิทย์ พรหมมาศ (2564) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา พบว่า การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา จะช่วยให้โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากร ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและชุมชนโดยรวม

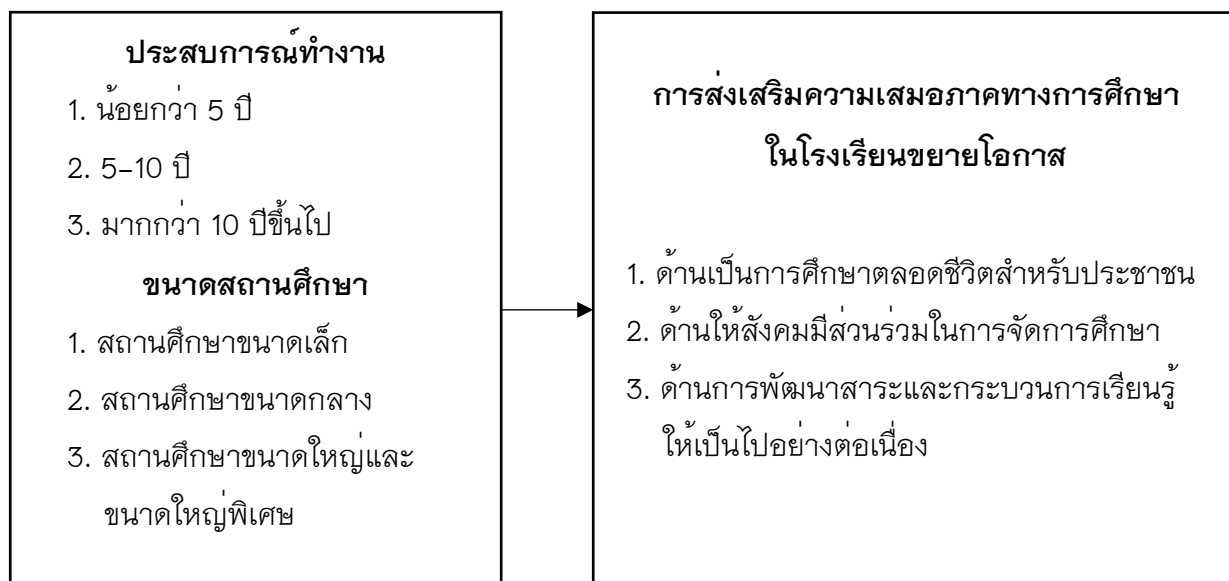
3. ด้านการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและชุมชน นิตยา หลานไทย (2560) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกกลุ่ม

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครู การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเท่าเทียมกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (2562) ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้าน การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ด้านสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) ด้านการพัฒนา สาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 696 คน จาก สถานศึกษา จำนวน 24 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน จำนวน 248 คน ซึ่งกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครชชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า จำนวน 30 ข้อ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ได้รับการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน พบว่า ข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้อำนวยการเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล จากนั้นดำเนินการส่งแบบสอบถามและประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 248 ชุด ได้รับแบบทดสอบกลับคืน จำนวน 248 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน การตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน พิจารณาความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบ นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบ นำเข้าสู่โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิเคราะห์ โดยข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส พบว่า ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส โดยภาพรวม

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน	4.26	0.46	มาก
2. ด้านสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	4.31	0.45	มาก
3. ด้านการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง	4.36	0.39	มาก
รวมเฉลี่ย	4.31	0.40	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านด้านการพัฒนาสาระและ

กระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ด้านสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และด้านการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริม	ประสบการณ์ทำงาน						F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
ความเสมอภาคทาง การศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการศึกษาตลอดชีวิต สำหรับประชาชน	4.30	0.44	4.24	0.46	4.28	0.50	0.396	0.673
2. ด้านสังคมมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา	4.32	0.47	4.32	0.42	4.30	0.51	0.044	0.957
3. ด้านการพัฒนาสาระและ กระบวนการเรียนรู้ให้ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง	4.34	0.35	4.36	0.37	4.39	0.47	0.275	0.759
รวมเฉลี่ย	4.32	0.39	4.31	0.38	4.32	0.46	0.033	0.967

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา
ในโรงเรียนขยายโอกาส จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริม ความเสมอภาคทาง การศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน						F	Sig.
	สถานศึกษา ขนาดเล็ก		สถานศึกษา ขนาดกลาง		สถานศึกษา ขนาดใหญ่และ ใหญ่พิเศษ			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการศึกษาตลอดชีวิต สำหรับประชาชน	4.34	0.33	4.21	0.57	4.28	0.38	1.520	0.221
2. ด้านสังคมมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา	4.39	0.30	4.31	0.54	4.27	0.43	1.193	0.305
3. ด้านการพัฒนาสาระและ กระบวนการเรียนรู้ให้ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง	4.42	0.30	4.36	0.47	4.33	0.33	0.886	0.414
รวมเฉลี่ย	4.38	0.28	4.29	0.49	4.29	0.35	1.037	0.356

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นความเสมอภาคและการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างเท่าเทียม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา หลานไทย (2560) เรื่อง การบริหารจัดการเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม การสนับสนุนผู้เรียนกลุ่มด้อยโอกาส และการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม จะสามารถยกระดับความเสมอภาคทางการศึกษาได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกร วรพิทักษานนท์ (2564) เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการเปลี่ยนแปลงกับการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาระบบและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นหลัก โดยเน้นการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีความเข้าใจว่าความเสมอภาคทางการศึกษาไม่ได้หมายถึงเพียงการให้โอกาสในการเข้าเรียนเท่านั้น แต่ต้องรวมถึงการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันด้วย ผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาโรงเรียน ของ ฮอลลิงเจอร์ (Hollinger, 2005) พบว่า ผู้บริหารที่มุ่งเน้นภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับรายงานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่ชี้ว่าการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเป็นเครื่องมือสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

1.2 ด้านสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาในหลายมิติ โดยเฉพาะในโรงเรียนขยายโอกาสที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร การมีส่วนร่วมของชุมชนช่วยให้โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากร ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่งผลให้การจัดการศึกษามีความเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ของเอปสไตน์ (Epstein, 2001) พบว่าการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนช่วยส่งเสริมความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านวิชาการและพฤติกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของเฮนเดอร์สัน และแมพพ์ (Henderson & Mapp, 2002) ศึกษาเรื่อง หลักฐานใหม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ที่พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3 ด้านการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาพยายามส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การฝึกอาชีพ การเปิดแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้ชุมชนใช้ และการสนับสนุนการศึกษานอกระบบ สอดคล้องกับรายงานเรื่องความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ของสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (2564) พบว่าประชาชนในพื้นที่ชนบทและห่างไกลยังมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตน้อย รวมถึงสอดคล้องกับรายงานเรื่องทบทวนการศึกษาเพื่อมุ่งสู่ประโยชน์ส่วนรวมของโลก ขององค์การยูเนสโก (UNESCO, 2017) ระบุว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเสมอภาคทางสังคม และสอดคล้องกับ

แนวคิดเรื่อง การศึกษาผู้ใหญ่ในแนวปฏิบัติสมัยใหม่ ของโนลส์ (Knowles, 1980) ที่เสนอว่าการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ต้องอาศัยโอกาสและบริบทที่เหมาะสม ตลอดจนแนวคิดเรื่อง การศึกษาผู้ใหญ่และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ ครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันมีลักษณะเป็นระบบที่ชัดเจน โดยมีการกำหนดนโยบาย แนวทาง และกรอบการดำเนินงานจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้ครูทุกคนไม่ว่าจะมีประสบการณ์มากหรือน้อย ได้รับข้อมูล แนวคิด และแนวทางการปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน ทำให้เกิดความเข้าใจที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และระบบการพัฒนาวิชาชีพครูในปัจจุบันยังมีความเข้มข้นมากขึ้น เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการดำเนินงานในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูทุกช่วงประสบการณ์ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ส่งผลให้ครูมีมุมมองทัศนคติ และการรับรู้ต่อบทบาทของผู้บริหารไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้น ดังนั้น แม้ครูจะมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน แต่เมื่ออยู่ภายใต้ระบบและบริบทเดียวกัน ก็ย่อมส่งผลให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัย ของสิวะโชติ ศรีสุทธียากร (2562) เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งพบว่าประสบการณ์ทำงานของครูไม่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ บุญเรือง (2561) เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่พบว่าครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน เนื่องจากได้รับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบเดียวกัน

3. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาส จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน สามารถอธิบายได้ว่าสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดเดียวกันมีการดำเนินงานภายใต้นโยบายและมาตรฐานเดียวกันจากหน่วยงานต้นสังกัด ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ ล้วนต้องปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด และระบบประกันคุณภาพที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาและบทบาทของผู้บริหารมีลักษณะคล้ายคลึงกัน อีกทั้งในปัจจุบันยังมีการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้บริหารต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน แม้ว่าบริบทด้านทรัพยากรหรือขนาดองค์กรจะแตกต่างกันก็ตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติยา หลานไทย (2560) เรื่อง การบริหารสถานศึกษากับความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งพบว่าขนาดสถานศึกษาไม่ส่งผลต่อการบริหารจัดการด้านความเสมอภาคทางการศึกษา นอกจากนี้ยังและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ชัยมงคล (2564) เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ที่พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้การบริหาร

จัดการไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในภาพรวมผลการเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษาแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทั้งสองประการไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากผลการวิจัยและการอภิปรายเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 สามารถสังเคราะห์ออกมาเป็นภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา
ในโรงเรียนขยายโอกาส

จากภาพที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส โดยเฉพาะด้านการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันตระหนักถึงความสำคัญของคุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน จึงมุ่งพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

สรุป

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้าน

การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ด้านสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ ด้านการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส จำแนกตามประสบการณ์ทำงานและขนาด สถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม

1.2 สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน สนับสนุนทรัพยากร และพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการศึกษา สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียนในพื้นที่อย่างเหมาะสม

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น การฝึกอาชีพ การพัฒนาทักษะชีวิต และการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการ เรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ การศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.2 การศึกษารูปแบบหรือแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับโรงเรียนขยายโอกาส ในพื้นที่ชนบทและพื้นที่ห่างไกล เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และความ ต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: ศรุสสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). รายงานการพัฒนาการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติพงษ์ บุญเรือง. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. วารสาร การบริหารการศึกษา, 12(2), 45–58.
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2564). รายงานสถานการณ์ความเสมอภาคทางการศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา.

- ชาญวิทย์ พรหมมาศ. (2564). บทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียนในพื้นที่ชนบท. *วารสารวิจัยการศึกษา*, 27(3), 145–149.
- ธนกร วรพิทักษานนท์. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 15(1), 55–67.
- นิตยา หลานไทย. (2560). การบริหารจัดการเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 8(2), 77–89.
- วรารณ ชัยมงคล. (2564). การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา. *วารสารการศึกษาไทย*, 16(2), 101–115.
- ลิเวชิตี ศรีสุทธินาคร. (2562). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารบริหารการศึกษา*, 13(1), 55–68.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. (2567). *รายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2567*. กาญจนบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *แนวทางการส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี. (2562). *แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *รายงานการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Hallinger, P. (2005). Instructional leadership and the school principal: A review of research. *Educational Administration Quarterly*, 41(2), 221–258.
- Henderson, A. T. & Mapp, K. L. (2002). *A new wave of evidence: The impact of school, family, and community connections on student achievement*. Texas: Southwest Educational Development Laboratory.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Leithwood, K., et al. (2004). *Successful school leadership: What it is and how it influences pupil learning*. London: Department for Education and Skills.
- UNESCO. (2017). *education for sustainable development goals: Learning objectives*. Paris: UNESCO Publishing.
- UNESCO. (2023). *Global education monitoring report. Inclusion and education – All means all*. Paris: UNESCO Publishing.

